

ANADOLU LEVHASI ÜZERİNDE KÜTAHYA'NIN DEPREM TEHLİKESİ

Alpay İNANGU*
Hüseyin KIRBAŞ*

ÖZET

Yurdumuz jeolojik konumu dolayısıyla dünyada en sık yıkıcı deprem oluş periyoduna sahip ülkelerden biri olup, Azor Adalarından başlayıp Güneydoğu Asya'ya kadar uzanan Alp-Himalaya Deprem Kuşağının Doğu Akdeniz Bölgesinde depremselliğin en karmaşık olduğu kesimde yer almaktadır.

Batıya kaymaya zorlanan Anadolu levhasının, batıda Ege levhası engel olmaya çalışınca Anadolu levhasının kuzey-güney yönünde genişlemesine neden olmuş ve Ege Grabenleri (çöküntü-genişleme alanları) oluşmuştur. Batı Anadolu'da meydana gelen depremlerin genel nedeni de bu rejimdir.

Kentlerde deprem senaryolarının ana öğelerini tehlike mikrobölgelendirmesi, hasar görülebilirlik analizleri ve risk belirlemeleri oluşturur. Depremlerin yıkıcı etkileri aşırı nüfus, yanlış arazi kullanımı ve yanlış yapılaşma, yetersiz alt yapı, servissel ve çevresel düzensizlikler sebepleriyle artmaktadır.

Depreme dayanıklılık yapı kavramının gereği olarak yapılarda depremin şiddetine göre giderek artan hasar oluşacağı önceden kabul edilmektedir. Yapının ekonomik ömrü içinde en çok bir kez olabilecek "en şiddetli" depremde yapının taşıyıcı bölümleri de onarılamayacak derecede hasar görülebilir, ancak yapı yıkılmamalı ve can kaybı olmamalıdır.

Kütahya ili (merkez) 2. derece deprem kuşağı içinde kalmaktadır. Ana ve tali kırıklar (faylanmalar) mevcuttur. Bu sebeple her türlü zemin cinsinde ve her türlü inşaatda deprem yönetmeliğine kesinlikle uyulmalıdır. Bu maksatla, belediyeler ve ilgili meslek odaları tarafından eğitim ve sistematik yapı kontrol etkinliklerine önem verilmelidir.

1. GİRİŞ

Depremler seyrek tekrarlandıkları için sürekli gündemde olmayan, ancak meydana geldiklerinde toplumları derinden etkileyen güçlü doğa olaylarıdır. Ülkemizde her 10 yılda hasar gücüne sahip büyüklükte en az bir deprem olmaktadır.